

Sorgdrager

Ten derde: waarom was er niet eerder een zitting? Dat was niet mogelijk. Het hof bepaalt de datum van de zitting. Er is aangedrongen op een zitting zo spoedig mogelijk. Daarbij is de datum van 13 december uit de bus gekomen. Dat is buitengewoon uitzonderlijk, omdat het normaal gesproken gaat om een termijn van drie maanden bij het plannen van een zitting.

De vierde vraag was, wat ik in de toekomst zal doen om dergelijke fouten te vermijden. Ik zal zorgen dat het systeem zo goed mogelijk werkt en dat de mensen geen fouten maken. Mensen zijn echter mensen en er zullen in de wereld altijd fouten gemaakt worden. Ik hoop alleen dat het er zo min mogelijk zijn.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Voorzitter! Het is triest om ook nu te constateren dat het OM niet paraat genoeg is geweest, zeker in dit geval dat toch redelijk uniek te noemen is in de afgelopen tijd. De minister zegt dat aan de burgemeester is gevraagd om ook maatregelen te treffen in dit geval, maar dat de burgemeester dat geweigerd heeft. Mijn fractie staat voor de rechten van burgers onder alle omstandigheden. Op welke grond heeft de minister zich tot de burgemeester gewend? Op welke grond heeft de burgemeester niet geëntervenieerd? Vorig jaar is met de minister van Binnenlandse Zaken gesproken over het preventief aanhouden van mensen met het oog op de openbare orde.

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Niet het openbaar ministerie heeft een fout gemaakt, maar de griffie van de rechtbank. Er is een fout gemaakt in het justitiële systeem, maar het is onjuist om naar het openbaar ministerie te wijzen.

Ik heb de burgemeester niets gevraagd. De burgemeester moet zelf bepalen of hij vindt dat iemand in bewaring moet worden gesteld op grond van een geestelijke stoornis. Men moet mij niet vragen waarom de burgemeester dat niet heeft gedaan, maar de burgemeester.

De heer **Dittrich** (D66): Mijnheer de voorzitter! Ik vond de suggestie

aardig, om betrokkene een rechterlijke machtiging op te leggen via de districtspsychiater, omdat hij dan voor maximaal zes maanden ter behandeling kan worden opgenomen. Hoe lang kan het duren voordat de rechter de aanvraag toetst?

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Dat is een kwestie van een paar dagen. Eerst moet de procedure in gang worden gezet.

De heer **Van den Berg** (SGP): Voorzitter! Het is helaas al vele malen eerder gebeurd dat verdachten van ernstige misdrijven als gevolg van vormfouten op vrije voeten kwamen. Wij hebben daar ook al vele malen over gesproken. Ik dacht dat er in deze Kamer consensus over was, dat er eventueel wettelijke voorzieningen moeten worden getroffen om het mogelijk te maken dat vormfouten worden gepasseerd, zodat ongewenste toestanden kunnen worden teruggedraaid. Hoever is de minister met het nemen van wettelijke maatregelen op dit punt? Wil zij dat ook voor dit soort gevallen in overweging nemen?

Minister **Sorgdrager**: Ik wil deze kwestie niet onder de vormfouten rangschikken. Een vormfout is een fout in een procedure die wordt gemaakt door procesdeelnemers. Dit is een administratieve fout in een bureaucratisch systeem. Het is geen vormfout, want het betreft een systeemfout door een persoon of door een automatiseringssysteem dat niet adequaat werkt. Nogmaals, ik zal de vraag van mevrouw Kalsbeek beantwoorden.

Wij zijn bezig met het wetsvoorstel inzake vormverzuimen. Ik kan niet precies zeggen in welk stadium dit is. Ik zal daar schriftelijk op ingaan.

De heer **Van Rey** (VVD): Voorzitter! De minister heeft gezegd dat het de tweede keer is dat dit voorkomt. Kan zij zeggen wanneer dit de eerste keer is gebeurd en welke waarborgen er toen zijn ingebouwd?

Minister **Sorgdrager**: Toen het de eerste keer gebeurde, werd een en ander met de hand ingevoerd. Er was dus geen geautomatiseerd systeem dat hierop toezag. Er is toen een administratieve procedure in het leven geroepen, volgens welke mensen moesten handelen. Daarna is het geautomatiseerde systeem voltooid en is deze procedure automatisch in het systeem opgenomen. Waarschijnlijk is bij de automatisering een vergissing gemaakt. Naast de geautomatiseerde procedure zal de oude handmatige procedure weer in het leven geroepen worden.

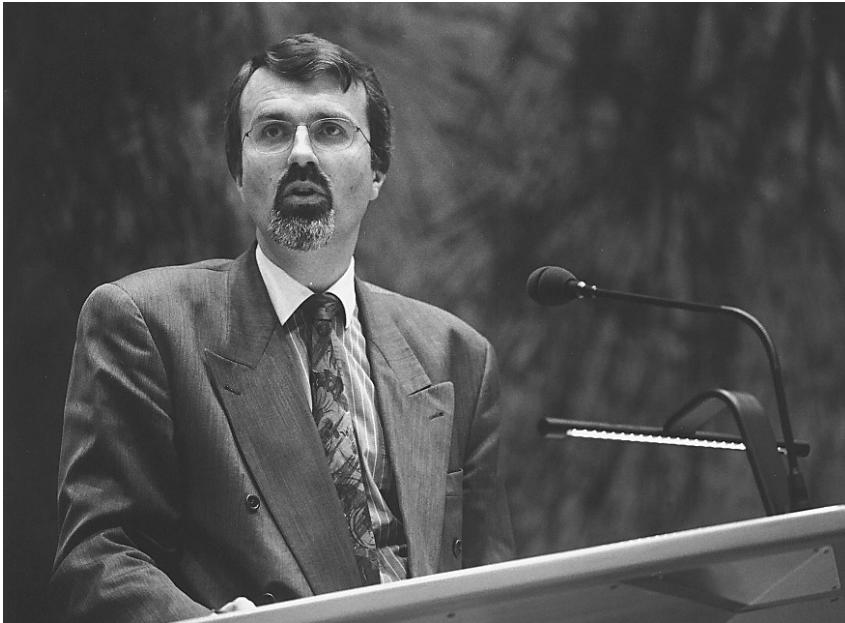
De **voorzitter**: Ik denk dat, lettend op de tijd, de volgende vragenreeks de laatste voor vandaag zal zijn.

Vragen van het lid Biesheuvel aan de minister van Justitie, over de signalen van onrust met betrekking tot de reorganisatie van het openbaar ministerie.

De heer **Biesheuvel** (CDA): Voorzitter! Elke reorganisatie bij een bedrijf of instelling gaat gepaard met spanning. De relatieve zekerheid van een baan kan omslaan in onzekerheid. Die onzekerheid kan weer verlamdend werken op de noodzakelijke werkzaamheden die ook tijdens een reorganisatie doorgang moeten vinden. Sterker nog, de druk van een reorganisatie kan zelfs de kans op fouten vergroten.

Uit kranteberichten van eind vorige week is gebleken dat er onrust is bij het openbaar ministerie over de manier waarop de parketten in het gehele land worden gereorganiseerd. Nu onderscheidt zich het openbaar ministerie van andere bedrijven en instellingen doordat het in de meeste gevallen spanningen in de eigen organisatie intern weet op te lossen. De spanning over de reorganisatie moet dus hoog zijn opgelopen, nu een brief van de heer Holthuis in zijn functie van afdelingsvoorzitter van de Nederlandse vereniging voor rechtspraak naar buiten is gekomen. Naar aanleiding daarvan stel ik de minister een aantal vragen.

Hoe beoordeelt zij de signalen van onrust bij het openbaar ministerie?

De heer Biesheuvel (CDA)

Hoe reageerden de top en de betrokken hoofdofficieren van het openbaar ministerie op de brief? Wordt er onzorgvuldig met het personeel omgegaan, zoals uit de brief blijkt? Wat doet de minister met de signalen uit het apparaat over de reorganisatie? In hoeverre is er ± zo is dat ook naar buiten gekomen ± een relatie tussen de wijze van optreden van de speciaal met de reorganisatie belaste procureur-generaal en de gesignaleerde onrust?

□

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Er zijn twee dingen die wij moeten onderscheiden. Ten eerste heeft het openbaar ministerie al geluiden laten horen over het personeelsbeleid, voordat de reorganisatie in gang werd gezet. Dat was een van de elementen waaraan tijdens de reorganisatie aandacht wordt besteed, juist omdat het openbaar ministerie en ik zelf vinden dat het personeelsbeleid verbetering behoeft. Dat is een van de elementen in de brief. Ten tweede is dat wat de heer Biesheuvel heeft gezegd juist. Als er sprake is van reorganisatie, dan ontstaat er ook een zekere onrust. Dat zien wij overal gebeuren; dat ontbreekt niet bij grote reorganisaties. Dat wetende, is er heel zorgvuldig beleid gevoerd in overleg

met de Nederlandse vereniging voor rechtspraak, die de rechtspositionele belangen van de leden van het openbaar ministerie behartigt en bewaakt.

Door mij en mijn departement wordt ook het georganiseerde overleg gevoerd met de Nederlandse vereniging voor rechtspraak, al dan niet in aanwezigheid van de voorzitter van het college van procureurs-generaal, wanneer het gaat over het openbaar ministerie. In overleg met de Nederlandse vereniging voor rechtspraak is een sociaal statuut opgezet dat mensen moet begeleiden, wanneer zij door de reorganisatie een verandering van positie zouden kunnen krijgen. Dat is op een heel zorgvuldige manier gebeurd en er bestaat geen enkel verschil van mening over.

De brief van de voorzitter van de sectie openbaar ministerie ± dat is een onderdeel van de Nederlandse vereniging voor rechtspraak ± geeft een signaal waaruit blijkt dat men in de parketten ongerust is. Die ongerustheid heeft natuurlijk een paar oorzaken. Een daarvan is natuurlijk de reorganisatie zelf, maar ook het feit dat de kranten schrijven over dingen die zouden kunnen gebeuren speelt mee. Berichten in de media kunnen natuurlijk onrust veroorzaken, maar daaraan is op zichzelf niet zoveel te doen. Het signaal dat er onrust is in de

parketten en dat men kennelijk het gevoel heeft dat er onvoldoende wordt gecommuniceerd, neem ik echter wel heel serieus, zoals ook de Nederlandse vereniging voor rechtspraak doet.

De NVVR is een buitengewoon belangrijke schakel en bespreekt dit soort gevallen ook met mijn departement en met de voorzitter van het openbaar ministerie. Over de verzonden brief is contact geweest. Geconstateerd is dat er moeilijk iemand voor verantwoordelijk kan worden gesteld wanneer bepaalde zaken in de media verschijnen. Het feit dat er onrust is, is echter opgepakt. Nu is afgesproken dat er een regelmatig overleg zal plaatsvinden en dat de organisatie zelf onmiddellijk, misschien meer dan tot nu toe het geval is geweest, op de hoogte wordt gesteld wanneer er iets te melden is.

□

De heer **Biesheuvel** (CDA): Voorzitter! De minister zegt dat er met zo groot mogelijke zorgvuldigheid is opgetreden tijdens de reorganisatie. Blijkbaar is een en ander niet zorgvuldig genoeg geweest, want anders was een dergelijke brief niet geschreven. Ik wijs er voorts op dat er eerst die brief was en daarna de publikaties in de media waarop ik nu inga. Ik heb het zo begrepen dat er een brief aan het bestuur van de NVVR is geschreven, die vervolgens is doorgespeeld naar het ministerie. En daarna is die brief naar buiten gekomen. Ik wil best van de minister aannemen dat zij de signalen serieus neemt, maar het is de vraag of het alleen een kwestie van communicatie is.

Voorzitter! Ik zou graag zien dat de vaste kamercommissie eventueel vertrouwelijk inzage krijgt in de brief van de heer Holthuis om zelf te kunnen beoordelen, welke signalen van onrust er nu precies zijn.

□

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Er verschijnen al enkele maanden lang berichten in de media over wat er eventueel met sommige mensen zal gebeuren. Het gaat om suggesties, om verhalen die in de wandelgangen worden verteld. Dat wekt op zichzelf natuurlijk onrust. Het is ook niet prettig om iets in de krant over jezelf

Sorgdrager

te lezen wat je nog helemaal niet wist en, sterker nog, wat misschien ook wel helemaal niet waar is. Die onrust ontstaat dus, maar daarbij speelt natuurlijk niet alleen het personeelsbeleid, maar ook de geruchtvorming een rol.

De brief is geschreven en vervolgens is er in de krant het bericht verschenen dat die brief geschreven was. Dat klopt, en naar aanleiding daarvan is er een nieuw gesprek op gang gekomen. Maar naar aanleiding van de brief, naar aanleiding van de hele kwestie is er juist nog eens de nadruk op de zorgvuldigheid gelegd en is er informeel extra overleg met de Nederlandse vereniging voor rechtspraak in het leven geroepen, naast het formele sectoroverleg, opdat dergelijke dingen steeds besproken kunnen worden en eventueel aan de organisatie doorgegeven kunnen worden.

Ik denk dat het voor het overgrote deel een kwestie van communicatie is; ik heb geen enkele aanwijzing dat er niet zorgvuldig met mensen zou worden omgegaan. Voorzitter! Ik zal de brief aan de Kamer geven.

□

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66): Voorzitter! Ik denk dat de minister er goed aan doet de brief aan de Kamer te geven. Wij hebben hem al opgevraagd bij de Nederlandse vereniging voor rechtspraak en de inhoud ervan spreekt voor zich. Er blijkt dat het niet zozeer gaat om de onrust bij de organisatie van het openbaar ministerie zelf, alswel dat het alles te maken heeft met de recente incidenten, met de manier waarop er met mensen wordt omgegaan die betrokken zijn bij het onderzoek van de rijksrecherche bij de CID Kennemerland.

Ik denk dat de minister wel zal bevestigen dat er wat het onderzoek betreft zal moeten worden gewacht tot het is afgerond. Maar het zal wel absoluut zeker moeten zijn dat er met de betrokkenen uitermate grote zorgvuldigheid wordt betracht. Hoe kan de minister dit bewerkstelligen? Ik denk dat dit niet alleen haar verantwoordelijkheid is, maar van alle betrokkenen. Ik vraag haar dus heel concreet, hoe de zorgvuldigheid jegens juist deze kwetsbare mensen zal worden betracht.

□

Minister **Sorgdrager**: Voorzitter! Er is inderdaad onder andere sprake van het onderzoek van de rijksrecherche in Kennemerland. Het zal de Kamer niet verbazen dat er in combinatie met hetgeen er in de loop van de parlementaire enquête is gebeurd, over mensen wordt gepraat. Dat geeft onrust, dat is vervelend voor die mensen, maar natuurlijk worden er geen beslissingen over de betrokkenen genomen voordat vaststaat op basis waarvan die genomen zouden moeten worden. En dat kunnen wij pas doen als die onderzoeken allemaal zijn afgesloten.

Natuurlijk moet er zorgvuldigheid betracht worden, ik heb het al een aantal keren gezegd. Wat mij betreft moet dat uiterste zorgvuldigheid zijn, maar die moet betracht worden door mij, door het departement, door het openbaar ministerie, maar ook door de betrokkenen zelf. Als er dus eventueel over bepaalde zaken gesproken wordt, neem ik aan dat de betrokkenen er zelf ook vertrouwelijk mee omgaan. Het gaat er niet om hoe men denkt dat het personeelsbeleid gevoerd wordt, het gaat om de onrust die ontstaat als er te veel gepraat wordt over bepaalde dingen en als er te veel over in de krant terecht komt. Ik kan dit op zichzelf natuurlijk niet verhinderen. Ik zal nog meer pogingen doen om dergelijke zaken zoveel mogelijk binnenskamers te houden, maar nogmaals, ik heb het natuurlijk niet allemaal zelf in de hand.

Vragen van het lid Hoekema aan de staatssecretaris van Defensie, over **de toespraak van luitenant-generaal H. Couzy met betrekking tot de inschakeling van een beveiligingsfirma voor de inzet van een bataljon voor vredesoperaties**.

□

De heer **Hoekema** (D66): Voorzitter! Verleden week sprak de bevelhebber van de landstrijdkrachten generaal Couzy op een managementcongres. Hij maakte in die rede melding van een aanbod van een beveiligingsbedrijf om "de vredesbewaking van de kazernes in Nederland over te nemen". Hetzelfde bedrijf bood aan om "in voorkomend geval een groep

reservisten ter sterkte van een bataljon ter beschikking te stellen voor een crisisbeheersingsoperatie".

Hoe staat de staatssecretaris tegenover dit aanbod van het beveiligingsbedrijf om zo'n bataljon ter beschikking te stellen voor vredesoperaties? Hoe staat hij tegenover het aanbod om de bewaking en beveiliging van kazernes over te nemen?

Hoe beoordeelt de staatssecretaris in het algemeen de privatisering van kern- en niet-kerntaken bij Defensie via beveiligings- en bewakingsbedrijven?

Is de staatssecretaris bereid de onder meer door generaal Couzy gewekte indruk, dat "dit aanbod goed past in de nieuwe structuur van Defensie", weg te nemen?

□

Staatssecretaris **Gmelich Meijling**: Voorzitter! Ik stel voorop dat mij geen enkel aanbod van enig bedrijf bekend is met betrekking tot de bewaking en beveiliging van kazernes of de beschikbaarstelling van een bataljon voor een crisisbeheersingsoperatie. Mocht zo'n aanbod mij bereiken, dan zal ik daar niet op ingaan, ook niet voor de bewaking van kazernes, vliegvelden, havens en zeker niet als het gaat om de beschikbaarstelling van een bataljon voor crisisbeheersingstaken. Ik meen dat crisisbeheersing een kerntaak van Defensie is die nimmer kan en zal worden uitbesteed of geprivatiseerd.

Over de bewaking van defensieobjecten in zijn algemeenheid heb ik in mei jongstleden in de zogenoemde doelmatigheidsbrief mijn voornemens voorgelegd. Er is een studie opgezet in het kader van de doelmatigheidsoperatie, die heeft uitgewezen dat efficiencyvoordelen bereikt kunnen worden door samenvoeging van verschillende bewakingsdiensten bij Defensie tot één grote beveiligingsorganisatie voor de vredesbewaking. Daar zijn wij op dit moment mee gestart. Er is opdracht gegeven om zo'n bedrijf te stichten. Wellicht kan later worden bekeken in hoeverre zo'n bedrijf kan worden uitbesteed c.q. andere mensen kunnen worden aangeworven. Uitbesteding met betrekking tot bewaking komt in zeer incidentele gevallen voor. Piekbelastingen zijn hier voorbeelden van alsmede geografische dislocaties en tijdelijke